

Добрунік Т.П.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: tdobrunik@gmail.com

«КЕЙС-СТАДІ» ЯК ФОРМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

В умовах євроінтеграційного напряму розвитку національної економіки головною метою системи вищої професійної освіти є забезпечення якісної підготовки фахівців напряму 071 «Облік і оподаткування», конкурентоспроможність яких на ринку праці безпосередньо залежить від їх професійного мислення, вміння застосовувати свої знання та здібності на практиці. Сучасний ринок праці висуває до фахівців такі вимоги, як гнучкість мислення, розуміння суті економічних процесів, вміння самостійно виявляти й вирішувати проблеми, швидко орієнтуватися у виробничих ситуаціях та приймати відповідні управлінські рішення.

Отже, забезпечення відповідної якості підготовки випускників з обліку та оподаткування, їх фахової компетентності можливе лише за умови належної організації навчального процесу з використанням інтегрованого підходу до вивчення облікових дисциплін на основі впровадження сучасних інтерактивних технологій, серед яких широке визнання отримав метод «кейс-стаді».

Метод case-study (від англ. case – випадок, ситуація), або метод конкретних ситуацій, – це педагогічна технологія, заснована на моделюванні ситуації або використанні реальної ситуації з метою аналізу даного випадку, виявлення проблем, пошуку альтернативних методів вирішення та прийняття оптимального вирішення проблеми. «Міжнародний словник Вебстера» (Webster's Third International Dictionary) визначає цей метод як інтенсивний аналіз індивідуального випадку, що ставить акцент на факторах розвитку відносно навколишнього середовища [1].

Case study сприяє розвитку вміння вирішувати проблеми з урахуванням конкретних умов і за наявності фактичної інформації. Метод характеризується також значним педагогічним ефектом, оскільки розвиває такі кваліфікаційні характеристики особистості, як здатність до аналізу і діагностики проблем, вміння чітко формулювати і висловлювати свою позицію, спілкуватися, дискутувати, сприймати й оцінювати інформацію, яка надходить у вербальній і не- вербальній формах. В деякому сенсі цей метод сприяє формуванню професійних та особистісних властивостей людини [2, с. 20].

Студенти повинні досліджувати ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них. Кейси ґрунтуються на реальному фактичному матеріалі або ж наближені до реальної ситуації.

Мета методу кейс-стаді – поставити студентів у таку ситуацію, коли їм необхідно буде прийняти рішення. Кейс – це події, які реально відбулися в певній сфері діяльності і є основою для проведення обговорення в академічній групі під керівництвом викладача. У більшості випадків при використанні кейсу учасникам попередньо надається можливість ознайомитись із переліком обставин, підґрунтям яких є реальні чи уявні ситуації [3].

Розрізняють «польові» (сформовані на реальному фактичному матеріалі) і «крісельні» (вигадані) кейси [4, с. 87].

При підготовці фахівців з обліку та оподаткування саме польові кейси є більш доцільними у застосуванні кейс-методу і передбачає використання конкретних проблемних ситуацій. Формування таких кейсів для таких фахових дисциплін як «Особливості обліку в галузях», «Оподаткування» відбувається на базі реальних ситуацій, що виникли в результаті колізії нормативних актів, неоднозначності трактовок законодавчої бази та галузевих особливостей обліку.

Зміст, структура і вимоги до вирішення проблемної ситуації мають бути сформульовані таким чином, щоб під час їх виконання у майбутніх фахівців з обліку та оподаткування формувалось вміння використовувати набуті знання в умовах конкретного підприємства, критично оцінювати різноманітні виробничі ситуації, знаходити правильне рішення актуальних проблем

господарської практики, здійснювати пошук оптимальних способів діяльності підприємства.

Для студентів магістратури доцільно запропонувати самостійне формування кейсів з проблемних питань бухгалтерського обліку та оподаткування з урахуванням міжнародної практики. Така форма завдань потребує високого рівня підготовки, самостійної роботи та творчого підходу студента. Під час роботи з кейсами при вивченні фахових дисциплін студенти усвідомлюють, що більшість проблемних ситуацій в обліку та оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності мають декілька варіантів вирішення. Відтак ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та податкової звітності на теренах майбутньої професійної діяльності потребує постійного розумового процесу, пошуку альтернативних рішень в межах правового поля та прийняття найдоцільніших рішень в конкретному випадку.

Таким чином, організація процесу вивчення облікових та інших фахових дисциплін із впровадженням у навчальний процес методу «кейс-стаді» сприяє динамічним змінам у професійних уміннях студентів, розвитку у них різноманітних форм мислення, творчих здібностей, можливостей проникнення в проблемну ситуацію, що завершується, як правило, знаходженням оптимального вирішення проблеми. Виконання запропонованих завдань на етапі підготовки магістрів з обліку та оподаткування сприяє набуттю випускниками фахових компетенцій, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Research Methods – Case Studies [Електронний ресурс] // Webster's Third International Dictionary. – Режим доступу : <http://www.spsu.edu/cs/classes/cs6023/cs610cas/html>
2. Ю. П. Сурмін. Кейс-метод: становлення та розвиток в Україні [Електронний ресурс] /Ю.П. Сурмін //Вісник НАДУ – 2015 - №2 – С. 19-28 – Режим доступу: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2015/06/04.pdf>
3. Педагогіка вищої школи. Метод кейсів (вирішення практичних проблем) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/18380828/pedagogika/mikrovikladannya>
4. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г.Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.